

BILAG 8. Udvalgte pesticider, nedbrydelsesprodukter samt miljøfremmede stoffer

Norddjurs Kommune har udvalgt de pesticider og nedbrydningsprodukter fra pesticider, som kan forekomme i nogle vandprøver i kommunen. Derudover er der også udvalgt nogle miljøfremmede stoffer, TFA og 4 PFAS-stoffer. TFA og de 4 PFAS-stoffer beskrives nedenfor, fordi de er særlig problematiske for grundvandet, da stofferne er meget mobile og svært nedbrydelige.

2,6-dichlorbenzamid (BAM)

BAM er et nedbrydningsprodukt fra totalukrudtsmidlerne Prefix og Caseron, som indeholder det aktive stof dichlobenil (forbudt siden 1996). Er typisk brugt i byområder til renholdelse af parkeringspladser, fortove m.v.

Desphenylchloridazon (DPC)

Desphenyl-chloridazon og methyl-desphenyl-chloridazon er nedbrydningsprodukter fra ukrudtsmidlet chloridazon, der især er anvendt til dyrkning af sukkerroer og foderroer. Det har været forbudt at anvende siden 1996

Methyldesphenylchloridazon

Desphenyl-chloridazon og methyl-desphenyl-chloridazon er nedbrydningsprodukter fra ukrudtsmidlet chloridazon, der især er anvendt til dyrkning af sukkerroer og foderroer. Det har været forbudt at anvende siden 1996

4-CCP

Nedbrydningsprodukt fra phenoxysyrer (hormonmidler). Disse har ikke været tilladt siden 90'erne. Har bl.a. været anvendt i korn, græs og frøgræs.

Bentazon

Aktivstof. Bentazon anvendes som herbicid i marker med ærter, majs, kløver og korn. Stoffet kan nedbrydes biologisk af mikroorganismer i jorden og i vandværkernes sandfiltre i forbindelse med iltning af vandet.

Glyphosat

Aktivstof i f.eks. Roundup. Bruges blandt andet i korn, græs og frøgræs.

Dimethachlor

Aktivstof. Har blandt andet været brugt i rapsmarker. Forbudt siden 2011.

2,6-Dimethylphenylcarbamoyl)methansulfonsyre (CGA 369873)

Nedbrydningsprodukt fra dimethachlor (herbicid). Meget hyppigt forekommende metabolit i drikkevand. Dimethachlor har ikke været tilladt siden 2011. Har bl.a. været anvendt i rapsmarker.

LM5

LM5 er et nedbrydningsprodukt fra pesticidet Terbutylazin, der har været anvendt fra 1973 - 2008. Pesticidet er blevet anvendt som bekæmpelsesmiddel mod ukrudt på marker, læhegn og buske.

LM6

LM6 er et nedbrydningsprodukt fra pesticidet Terbutylazin, der har været anvendt fra 1973 - 2008. Pesticidet er blevet anvendt som bekæmpelsesmiddel mod ukrudt på marker, læhegn og buske.

N,N-Dimethylsulfamid (DMS)

DMS kan være et nedbrydningsprodukt fra pesticidet tolylfluanid, der blev trukket tilbage fra det danske marked i 2007. Tolylfluanid var godkendt i Danmark i perioden fra 1973 til 2007, og var svampemiddel i en række frugter fra jordbær, tomat til frugttræer samt i pryddplanter som sprøjtemiddel. Hertil kommer en anvendelse som bejdsemiddel i roefrø til eksport

4-nitrophenol (p-nitrophenol)

4-nitrophenol anvendes som syntesekemikalie i forbindelse med fremstilling af medicin, insekticider og farvestoffer. Det kan derfor forekomme i miljøet som et nedbrydningsprodukt fra pesticider, som f.eks. nedbrydningsprodukt fra Parathion, der er anvendt som insektmiddel fra 1956 - 2003.

R471811

R471811 er et nedbrydningsprodukt fra pesticidet Chlorothalonil, der har været anvendt fra 1982 til 2000. Pesticidet blev anvendt mod skadelige svampe i landbrug, gartneri og væksthuse.

Trifluoreddikesyre (TFA)

TFA kan være et nedbrydningsprodukt fra mange kilder herunder pesticider og kølemidler. Forekomst af TFA kan derfor være fra mange forskellige diffuse kilder. Det spredes let igennem atmosfæren og i vandmiljø herunder grundvand. TFA hører til gruppen af et af de mange PFAS-stoffer. Det er ikke dokumenteret lige så sundhedsskadeligt som PFOA, PFOS, PFNA og PFHxS. Stoffet er svært nedbrydeligt.

Perfluoroktansyre (PFOA), Perfluoroktansulfonater (PFOS), Perfluornonansyre (PFNA) og Perfluorohexansulfonater (PFHxS)

De 4 PFAS-stoffer anvendes bl.a. i tekstiler, papir, elektronik og i brandskum. Stoffernes egenskaber kan bryde spændingsoverfladen på vand, være vand- og/eller fedtafvisende eller undertrykke brande i brandslukningsskum. PFAS-forurening forekommer typisk fra brandslukningspladser, landbrug, diffuse kilder, genbrugsstationer og/eller spildevand. Der er generelle forbud mod, hvordan stofferne må anvendes. De er svært nedbrydelige ligesom de øvrige kæder af PFAS-stoffer.